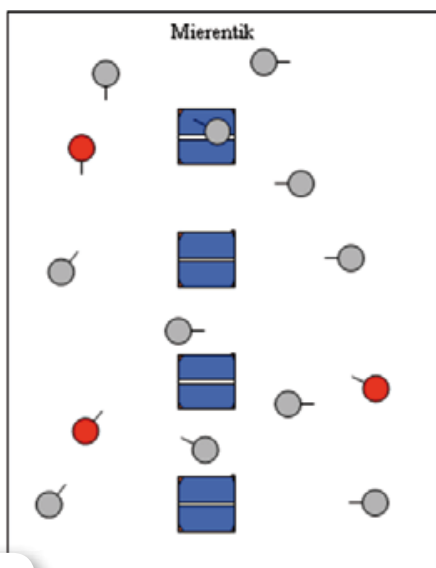
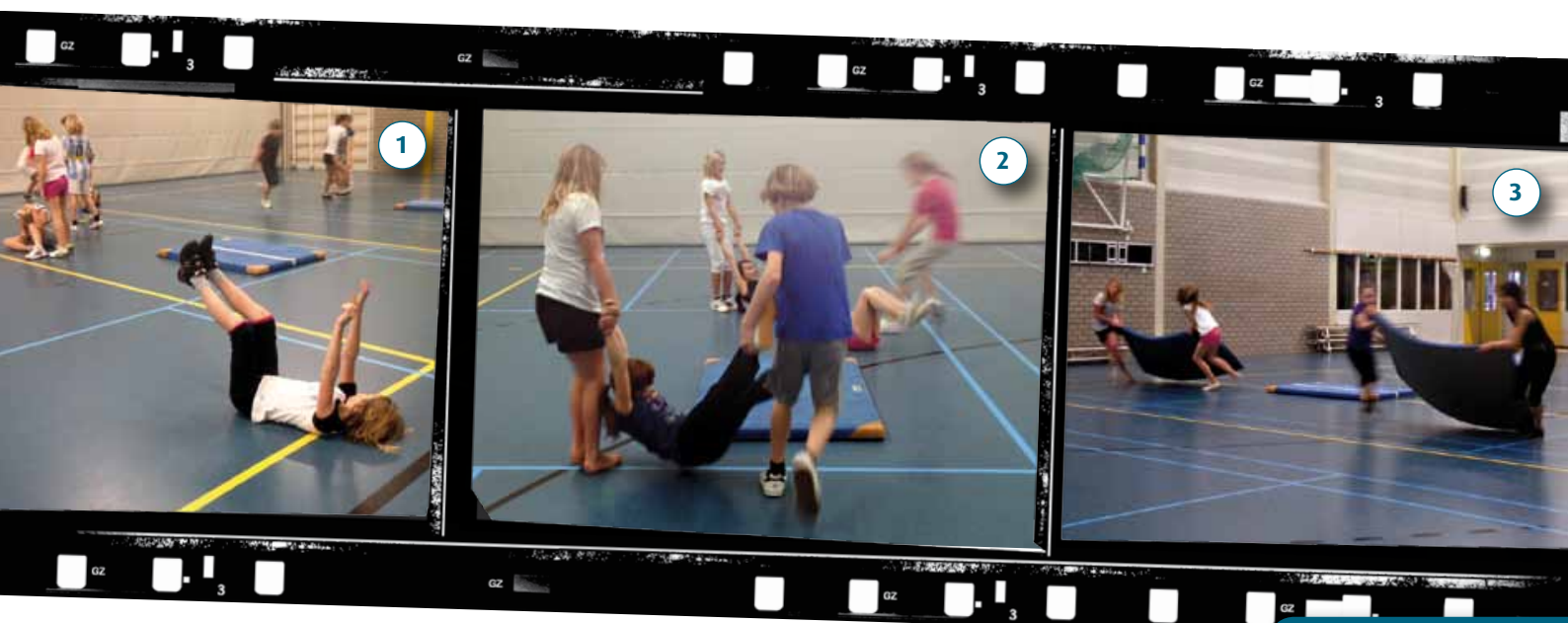

Samenwerkingsvormen *met matten*

De school is een samenleving waarin leerlingen moeten kunnen leren en ontdekken, in diverse dimensies (cognitief, motorisch, sociaal, emotioneel). Tijdens mijn lessen vind ik het sociale aspect misschien nog wel belangrijker dan het motorische aspect. En dan vooral de coöperatieve boodschappen: samen lukt het, samen een doel bereiken, samen zijn we sterk, vertrouw op elkaar. Een groot voordeel als leerlingen goed kunnen samenwerken is, dat zij motorisch ook meer durven te ontdekken, want ze kunnen dan rekenen op steun en hulp van hun klasgenoten.

Door: Marcel van Asten

Er bestaat een klassiek Chinees verhaal over de kracht van samenwerking. Het gaat als volgt: Een oude man met tien zonen riep hen bij elkaar vlak voordat hij zou sterven. Hij nam tien eetstokjes en vroeg aan elk van de tien jongens om één stokje door te breken. Dit deden ze met groot gemak. Opnieuw nam de man tien stokjes, maar deze keer bundelde hij de stokjes samen. Hierna vroeg hij aan iedere zoon om de stokjes te breken. Geen van hen kon de bij elkaar gebonden stokjes breken, hoe hard ze het ook probeerden. De wijze oude man sprak toen: "Elk van jullie is als een

eetstokje. Eén is gemakkelijk te breken...maar als jullie je verenigen en samenwerken dan is jullie kracht zo groot dat je niet gemakkelijk zult breken...!" (van website www.onderwijsmaakjesamen.nl gehaald 4-02-'13)

In de sfeer van de les komen

Mierentik

Klaarzetten

- Drie matjes verdeeld over de zaal.
- Twee tikkers met een lintje.

- 1 Ik ben een mier
- 2 Samen tillen
- 3 Samen matten dragen

Opdracht

De tikkers proberen zoveel mogelijk leerlingen te tikken, ben je getikt ga je op je rug liggen, met je armen en benen omhoog. Je kunt bevrijd worden als medeleerlingen je met zijn tweeën bij de polsen en enkels optillen en je op een matje neerleggen. Als je aan het helpen bent, mag je niet worden afgetikt.

Regels

- Twee of drie tikkers.
- Als je wordt getikt ga je liggen op je rug met de armen en benen omhoog (je verandert in een mier die op zijn rug ligt en niet meer op zijn pootjes kan komen).
- Je kunt weer bevrijd worden als een medeleerling je bij twee polsen (met een polsgreep) pakt en een andere medeleerling je bij de enkels pakt en dan samen tillen en neerleggen op een matje.
- Als je een leerling die op de grond ligt aan het helpen (tillen) bent, kun je niet worden afgetikt.
- Spel is afgelopen als iedereen is getikt of na ongeveer één minuut.

Differentiaties

- Veld groter of kleiner maken.
- Met ballen of zonder ballen.
- Meer of minder matjes.
- Meer of minder tikkers.

Matten tillen

Ren je rot

Klaarzetten

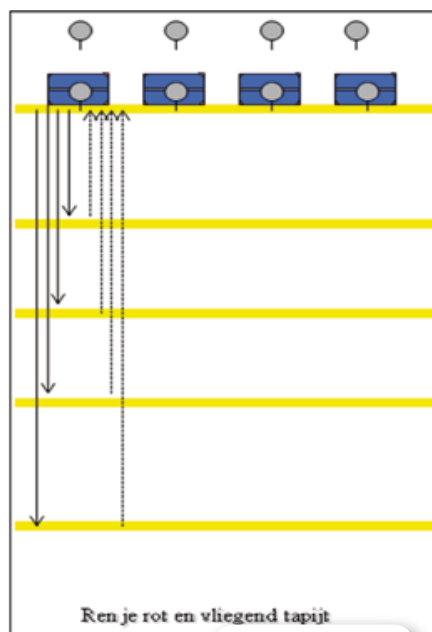
- Vier à vijf matjes en achter deze matjes zijn de leerlingen verdeeld (vier tot acht leerlingen per matje).
- De matjes liggen verdeeld aan de kopse kant van de zaal, zodat de volleyballijnen gebruikt kunnen worden.

Opdracht

Ren vanaf je matje zo snel mogelijk naar lijn één, daarna weer naar je matje, vervolgens

- 4 Met leerling er op
- 5 Steeds wisselen

Mierentikkertje

naar lijn twee en weer naar je matje en zo gaat dit heen en weer tot en met lijn vijf. Na lijn vijf ga je ook weer aftellen, dus van het matje naar lijn vier, vervolgens weer naar het matje en naar lijn drie, totdat je weer bij de lijn bent waar je bent begonnen. Dit doe ik eerst individueel en zonder materiaal, om even aan de oefening te wennen.

Variatie

De leerlingen naar de lijn laten sprinten en terug laten komen met verschillende thema's (bijvoorbeeld; huppelen, achteruitlopen, knie heffen).

Uitbreiding

- 1 De eerste twee leerlingen (per groepje), pakken de mat op aan de kopse kant en brengen deze mat zo snel mogelijk naar lijn 1 en leggen de mat op lijn 1 neer. Vervolgens rennen de leerlingen terug naar het startpunt waar ze de volgende twee teamgenoten aantikken, die de mat een lijn verder leggen. Het spel gaat door, totdat de mat weer terug is bij het startpunt.

Variaties

- Op de mat een pion meenemen.
- Op de mat een bal meenemen.

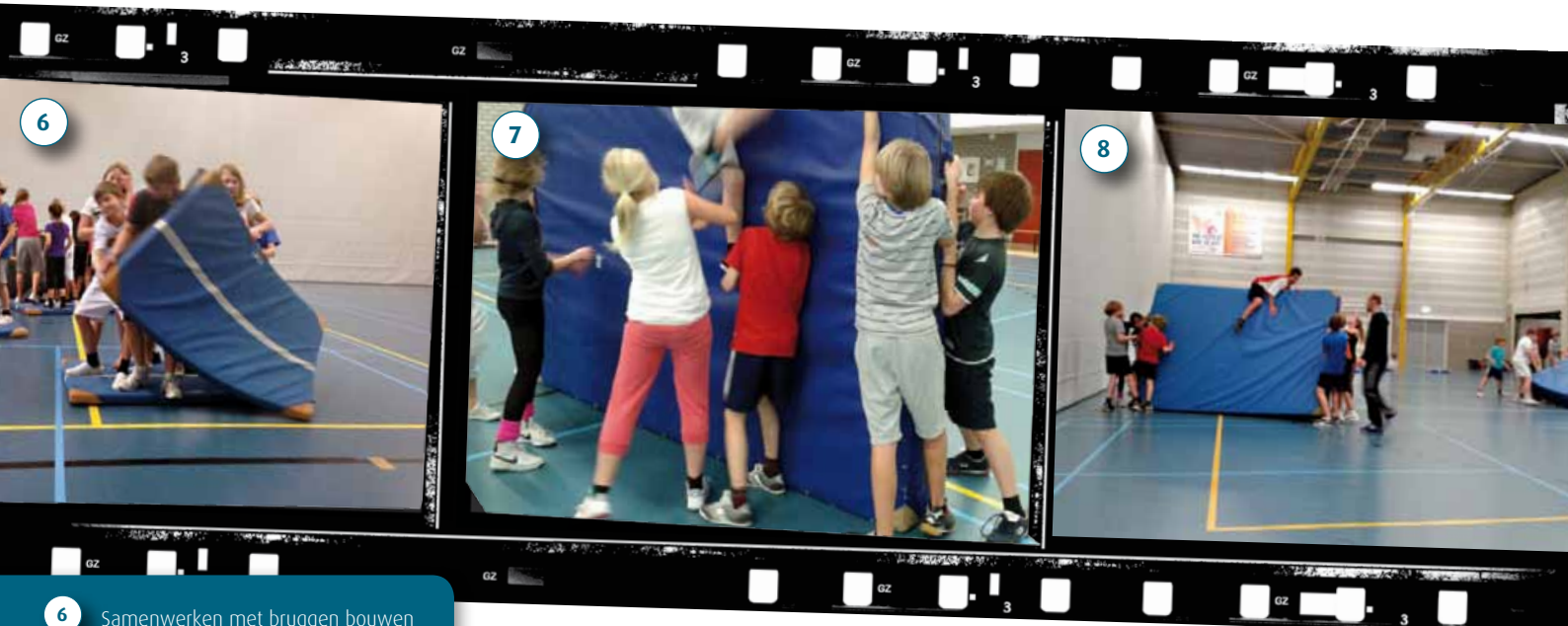
- 2 Nu gaat er één leerling op de mat zitten en alle andere leerlingen van zijn groepje staan om de mat heen en tillen de mat op (vliegend tapijt) en brengen deze naar lijn één, hier wordt de mat neergelegd en gewisseld van leerling op de mat. Zo wordt er bij elke lijn gewisseld van leerlingen op de mat.

Tips

- Voordat dit spel word gestart geef ik ze een minuut om samen een strategie/volgorde te verzinnen.
- Soms zeg ik dat er in ieder geval vier (of x-aantal) leerlingen van de groep op de mat gewisseld moeten hebben. Zo kunnen leerlingen die zichzelf wat te zwaar vinden kiezen om wel of niet op de mat te gaan zitten, hierdoor blijven ze gemotiveerd en betrokken bij het spel. ➤

Contact:

marcel.van.asten@degroeiling.nl

- 6 Samenwerken met bruggen bouwen
- 7 Helpen met over de muur klimmen
- 8 Wentelteefje

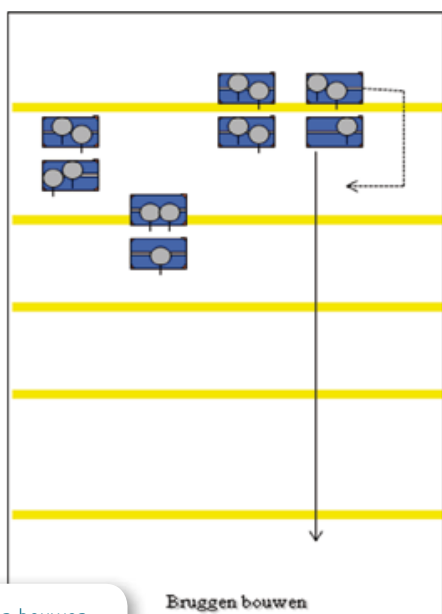
Regels

- Op het startsignaal van de docent starten.
- Pas starten als je wordt aangetikt door je voorganger.
- Pas tillen als degene op de mat zit.

Bruggen bouwen

Klaarzetten

Zelfde opstellingen als bij ren je rot, alleen heeft elk groepje niet één maar twee matjes.

Bruggen bouwen

Opdracht

De leerlingen staan allemaal op de eerste mat en moeten zonder de grond aan te raken naar de overkant zien te komen, dit met behulp van de twee matjes.

Regels

- Je begint met twee matjes voor de lijn en eindigt met twee matjes achter de lijn.
- Iemand met zijn voet op de grond, dan moet de mat één zet terug.

Variatie

Bij elke gele lijn een voorwerp (gereedschap om de brug te bouwen) neerzetten die ze mee moeten nemen naar de overkant, bijvoorbeeld pionnen, ballen, knotsen en blokjes hout. Als één van deze voorwerpen valt dan moet je groepje één gele lijn terug en weer starten.

Tip

Laat de leerlingen eerst zelf uitproberen hoe ze het makkelijkste naar de overkant komen, daarna pas tips meegeven hoe het eventueel makkelijker kan.

De muur (met dikke matten)

Klaarzetten

De klas in tweeën of drieën splitsen (minimaal acht à tien leerlingen per groepje, zeker in het basisonderwijs), deze zitten met

Niet het **Winnen** staat **VOOROP** maar het samenwerken

een groepje bij elkaar tegenover een dikke mat die plat ligt op de vloer.

Opdracht

Zet met je groep de mat rechtop (zijkant dikke mat steunt op de grond) als muur en zorg dat je door samenwerken allemaal over de muur klimt. Is iedereen over de muur geklommen, dan laat je de mat vallen en ga je zitten aan de overkant van het veld.

Variatie

- Bij de eerste oefening mogen de leerlingen aan beide kanten van de mat helpen.
- Bij de tweede oefening houden vier leerlingen de mat stabiel vast. De andere leerlingen staan aan één kant (de voorkant). Als je nu over de mat heen bent geklommen blijf je aan de andere kant van de mat en mag je alleen nog maar de mat stabiel houden.

Tip

Maak er geen wedstrijd van. Het doel is om met je groep de muur zorgvuldig te bedwingen.

Wentelteefje

Klaarzetten

Dezelfde groepen als bij de oefening hiervoor (de muur), alleen staan de leerlingen nu allemaal om hun liggende mat heen.

Opdracht

Één leerling gaat geknield op de mat zitten. De rest van de groep tilt de mat aan de lange kant op en de mat wordt een heel rondje om de lengteas gedraaid. De leerling op de mat klautert naar de bovenrand en klimt er over heen naar de andere kant en doet dit dan nogmaals, totdat er een heel rondje is gedraaid. Als groep speel je in op het tempo waar de leerling over de rand klautert naar de andere zijde, is de leerling helemaal rond geweest dan de mat neerleggen en een andere leerling erop.

Variatie

Het rondje proberen te draaien zonder dat de mat de grond raakt.

Tot slot

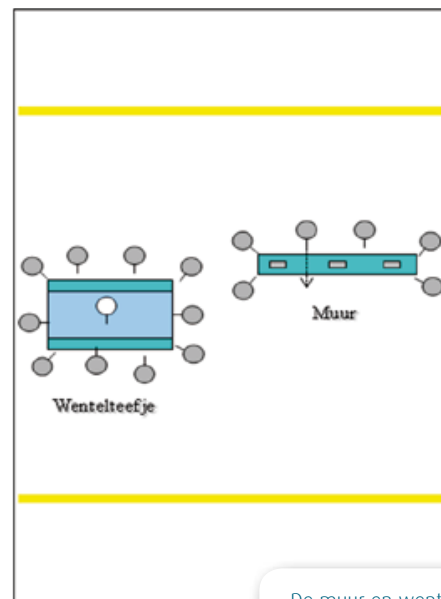
Niet het winnen staat voorop, maar het samenwerken. Samen de opdracht tot een goed einde brengen. Iedereen is daarbij

nodig. (H. van den Einden, R. Pecht (2004). *De Groene Spelen voor Jong en oud*, Albert Sickler bv.)

Literatuur/inspiratielijst

<http://www.weerbaartegenpesten.nl/page/Co-peratieve-spelen>
<http://www.onderwijsmaakjesamen.nl/thema/inspirerend-onderwijs/groene-spelen/>
<http://www.lichamelijkeopvoeding.nl/groen.htm>
http://www.beweegeteams.nl/upload/downloads/tblPage_4E2E744A77/1_PDF.pdf
<http://www.daldeejer.nl/groenespelen/groenespelen.htm>
<http://www.hayadviesinterim.nl/download/cooperatieve%20bewegingsactiviteiten.pdf>
<http://www.groepsdynamiek.nl/games.html>

Marcel van Asten is werkzaam als docent bewegingsonderwijs bij RK Basisschool De Bijenkorf in Gouda en OBS de Venen in Reeuwijk

De muur en wentelteefje

Foto's: Marcel van Asten

De 'Ardennen' locatie van Nederland!

GPS-zwerfroutes

- Outdoorprogramma's
- Werkweken
- Zwerfkampen
- Groepsaccommodatie
- Groepskampeerterein
- Eigen outdoorlocatie
- Minder buskosten
- Eerlijke prijs

Mountainbiken
Dropping
Teambuilding
Fun!
Boogschieten
Klimmen
Challenge
Yokkelen
Vlotten
Kano's varen
En nog veel meer!

Markant Outdoorcentrum

www.markant-outdoorcentrum.nl
 Markant Outdoorcentrum, Gildeweg 7, 7047 AR Braamt
 Tel. 0314 - 33 54 49, info@markant-outdoorcentrum.nl

VeBON

klimwanden / onderhoud & inspectie / klimgrepen

Speciaal assortiment voor scholen

ENTREPRISES

WWW.ENTRE-PRISES.NL

Nooit te oud voor vakantie!

Op zoek naar kleinschalige vakanties met begeleiding voor ouders?

Bel voor onze gratis vakantiebrochure:
(0318) 48 51 83

allegoeds vakanties

www.allegoedsvakanties.nl

Allegoeds Vakanties is onderdeel van Stichting Allegoeds